

**BISERICA DE LEMN „CUVIOASA PARASCHIVA”
DIN PIANU DE SUS (JUD. ALBA), IN CATEVA DOCUMENTE
DIN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XIX-LEA**

Ioana Rustoiu

O biserică veche, ridicată din temelie, cu „toată cheltuiala satului, cu lemnul, cu șindrila, cu zugrăveala”, la anul 1761, pe locul alteia, pe care ”nu s-a aflat nimeni să știe cine o au făcut și când”¹ este biserica din Pianu de Sus. Declarat monument istoric, din 1955², menținut pe actuala listă a monumentelor³ lăcașul de cult se află încă în picioare, mic, dar măreț prin poziția sa pe culmea dealului din preajma bisericii de zid ridicată la începutul secolului al XIX-lea.

Deși localitatea beneficia de două biserici solide, construite din „piatră și var”, la 1810, respectiv 1837⁴, biserica de lemn va continua să marcheze existența comunității, care nu acceptă închiderea acesteia, dărâmarea ei, pentru a deschide spațiul ocupat de biserica nouă, ori vinderea pentru o populație ortodoxă mai puțin prosperă economic.

Biserica de plan dreptunghiular, cu absidă decroșată, poligonală cu cinci laturi, pictată în interior, păstrătoare a unui inventar bogat, valoros⁵, a fost folosită pentru serviciul divin până pe la mijlocul secolului al XIX-lea, când cele două biserici noi s-au considerat suficiente pentru numărul credincioșilor ortodocși ai Pianului.

Documentele nu ne lămuresc pe deplin asupra datei încetării desfășurării serviciului divin din biserica de lemn⁶. Biserica a fost cel mai probabil închisă la 1842⁷, căci, dintr-o scrisoare datată 22 februarie 1852, adresată Consistoriului de la Sibiu, protopopului tractului Sebeș, în cadrul căruia funcționa și parohia Pianului de Sus, cere redeschiderea bisericii vechi:

„Prea cinstite Sf. D. Episcopoe!

Fruntașii comunității Pianului de sus arată precum poporul de acolo în așea număr aru cerceta biserica în sărbători și spre ascultarea dumnezeieștii slujbe, încât n-aru încăpea în amândoă bisericile în care se săvârșește aceeași. Deci dumnealor cer acum voie ca să poată sluji preoți[i] sfânta] liturgie aici în biserica cea vechie, care și așea stă neîntrebuințată, după cum te vei milostivi din aici cu umilință arătata cerere a cădea la Părinteasca Prea Sf. tale îngrijire, rugându-te cu umilință ca să Te milostivești a dispune în privința aceasta după cu[m] vei afla Prea sf. Ta cu cuviință”⁸

¹I Cristache- Panait, 1987, 105; Cristache- Panait 1986, 41; Porumb 1998, 220.

²prin H.C.M. 1160/1955

³Ibidem.

⁴ Cu hramul „Bunei Vestiri” și al „Nașterii Sf. Ioan”, Arhivele Naționale, Direcția Județeană Alba (în continuare ANDJA) acte inventariate, dos. 2/1943, f. 168.

⁵I. Cristache - Panait 1987, 107; Porumb 1998, 290; Hărdălău 1978, 498. Icoanele pe lemn și pe sticlă, realizate de pictorii din centrul Laz, începând din 1808, se află astăzi adăpostite în colecția Arhiepiscopiei Ortodoxe de Alba-Iulia.

⁶Toate documentele au fost identificate în fondul Protopopiatului Ortodox Sebeș, acte înregistrate, păstrate în cadrul Arhivelor Naționale. Direcția Județeană Alba. Puține date au mai putut fi recuperate din Protocolul Parohiei Ortodoxe Pianu de Sus, care păstrează doar procese verbale de la 1879. O cercetare a arhivei Consistoriului de la Sibiu, ar putea, probabil, face mai clară situația bisericii de lemn, din punctul de vedere al inventarului existent pe parcursul secolului al XIX-lea.

⁷I. Cristache - Panait 1987, 106.

⁸ ANDJA, Protopopiatul Ortodox Sebeș, acte înregistrate, dos. 32/1852, f. 1, Anexa I.

Episcopul Șaguna acceptă redeschiderea bisericii, dându-i protopopului Tipeiu toate indicațiile necesare pentru reluarea în bune condiții a serviciului divin:

*"Prea cucernice Părinte Protopoape! La scrisoarea dto 22 februarie a.c. în privința cererii credincioșilor noștri din Pianul românesc că ne mai încâpând toți în bisericile din mijlocul satului să li se potă ținea slujbă și în biserica cea veche, de mai demult părăsită, li se răspunde că prea cucernicia ta, să cercetezi cu deamănuntul, în ce stare se află zidirea acestei biserici vechi, și ce vei afla de diresu și reparat să lași a se direge. Lucrurile bisericesti precum și cărțile trebuincioase, Antimisul, etc., să se procureze și apoi și întrânsa să țină preoții pe rând slujba Dumnezeiască"*⁹.

Cele două biserici funcționale ale Pianului de Sus sunt localizate de episcopul Șaguna în „mijlocul satului”. Protopopul specificase doar „amândouă bisericile” și vorbise de „biserica cea veche”, aflată împreună cu biserica „Buna Vestire” în mijlocul satului. Slujbele religioase au fost probabil reluate după 1852, biserica fiind din nou închisă, după puțină vreme.

În februarie 1880 „venerabilului Consistoriu Arhidiececan” îi este adresată o plângere¹⁰ venită din partea unor „delegați ai comitetului parohial din Pianulu Superior”. Sunt sesizate mai multe nereguli legate de nerespectarea regulamentelor bisericesti și de proasta administrare a venitelor preoțești, cel mai des acuzat fiind preotul Simion Ghib. La finalul discursului este amintită și situația celei de a treia biserici a Pianului de Sus: „Comuna noastră bisericască numără preste due mii și 200 suflete /2200/, este comună mare, unde sunt sistematizate trei parohii cu venituri bune, în trei biserici. De doi ani și mai bine au răposat preutul unei biserici, care este înzestrată cu toate cele de lipsă, după cum se va convinge pre venerabilul Consistoriu arch. când vom ave onoarea a așterne inventariul bis. Și încă nici până azi, nu s-a putut întregi postul vacante de preut, Biserica este închisă. Ne rogam pre umilit de Măritu același Consistoriu să dispună cele necesarie ca poporeni remași orfani să-și recapete pre părintele lor și biserica să li se redeschidă”¹¹.

Scrisoarea de protest amintește existența celor trei biserici ale Pianului de Sus, și funcționarea până de curând a trei preoți, dar nu menționează precis dacă este vorba despre biserica veche de lemn. Scrisoarea a fost înregistrată între actele Ppotopopiatului Ortodox Sebeș, păstrându-se în original, cu semnăturile protestanților, legată cu un sigiliu de ceară cu inițiala principalului semnatar, cel mai probabil autor al scrisorii, „M. V”. - „Mihăilă Vulcu epitrop”.

În ianuarie 1881, Consistoriul de la Sibiu primește o nouă petiție a locuitorilor din Pianu de Sus, prin care se cerea „deschiderea bisericii încuiate de patru ani și pentru ca se li se dea încă unu preot”¹². Parohia Pianului de Sus a funcționat cu câte doi preoți¹³, dar pe motivul creșterii populației, se solicită un al treilea post, noul paroh

⁹Ibidem, dos. 43/1852, f. 1.

¹⁰De fapt un un discurs, cu referințe istorice, politice și religioase, interesant de analizat prin comparațiile largi, adevărate salturi în timp, între începuturile istoriei, Roma, Bizanț și vremurile actuale autorului, detașată de obișnuitele petiții ale comunităților rurale, adresate Consistoriului de la Sibiu

¹¹Ibidem, dos. 78/1880, f. 3-4.

¹²Ibidem, dos. 12/1881, f. 1. Potrivit documentului sibian, biserica ar fi fost închisă în 1877, „de doi și ceva” menționa și protestul înregistrat în februarie 1880. Să fie vorba de aceeași scrisoare?

¹³În Protocolul parohial al protopopiatului Ortodox Sebeș pe anii 1863-1864 sunt menționați trei preoți în Pianu de Sus, George Panța, hirotonit în 1835, Adam Ghibu, hirotonit în noiembrie 1848 și Ioan Stanca hirotonit la 13 septembrie 1855 (Ibidem, dos. 138/18641, f. 1v-2r.). În Protocolul parohial pe anii 1881-1882, sunt menționați în parohia Pianului de Sus preoții, George Panța, Adam Ghib și Simeon Ghib, ultimul hirotonit în 1869 (Ibidem, dos. 402/1882, f. 2v-3). Doar în Protocolul parohial pe anii 1885-1886

urmând să țină slujbele în a treia biserică din sat, biserica veche de lemn. În cazul unui refuz, semnatarii amenință cu trecerea la unire¹⁴. În răspunsul adresat Consistoriului protopopul Ioan Tipeiu descrie situația bisericii de lemn și a parohiei la anul 1881:

„...Escelenție mai nainte de tote trebuie se aducu la îndoială că mulțimea poporului scrisa de necunoscutulu scrisorie în petițiune nu consimți întru toți cu ceea înserate întrânsa de cei 3-4 agitatori de acolo. Pare-se seara deci le vor fi promis consicțiemintul 2 petenți, respective scriitoriulu petițiunei ca și omulu neputinciosu și slabu și carele pretinde unu ce ilegalu ca toți se ajungă la scopu, nu se rușinează a amenința trecere la altă confesiune. Marșiavu mijlocu de a face presiune se li se deschidă biserica de lemn, ce seamănă unei ruini, scundă, întunecoasă, și nici de 20 de stângini îndepărtată de biserica cea foromosă zidită din materialu solid și înfrumusețată cu tote odorele, și aducu de motivu la aceasta că la zile mari, adecă la Sf. Pasci și la serbatori, la nașteri nu încapu în celea doue biserici noue, ce le mai au, ci care peste celealalte cuprinsei și serbetori ale Anului Nou, destul de spațioase, unu pretecstu și unu motiv cât de netemeinicu abia pote fi altulu . Ei! La 3 bisereci trebuiescu și trei preoți, prin urmare preaveneratul Cons.arh. lege însuși lega încolo se vedea să le dea și alu treilea popa, că de nu le da Blajiulu. De vrei îmbunătățiri sau adause se nu se înceru cineva și să le spună că-și aprinde paie în capu. Ci nu le dau nici atâta câtu au din vechime, ci le detrage aproape tote, și și plătescu numai atunci cându le vine loru bine, apoi în asemenea împrejurări nu poate omulu ajunge la nici o îmbunătățire a subsistenței preoților.

Escelenției preav[enerat] Cons[istoriu] arh[idiecesan], după acestea prezise, eu cred că după ce amesurat dispozițiunilor sinodali parochiile din Pianulu de susu de facto sau și redusu la doue și comuna nu e atât de numeroasă și împrăștiată încât cei doi preoți se nu o poată administra, petenți[i] se se îndrume a se conforma despozițiunilor regulamentului congresualu din 1878, iar cu privire la deschiderea bisericei cei de lemn, cu o pretensiune ce nu mai corespunde cerințieloru timpului de facie, remană pentru totudeuna încuiată, ceea ce s-au și dispusu îndată după edificarea și folosința celei noue de locurile mai înalte de pe acelu timpu”¹⁵.

Finalul adresei protopopului referitoare la închiderea bisericii după construirea bisericii noi, contrazice adresa Consistorială ce specifica închiderea cu doar patru ani în urmă.

În ședința Consistoriului arhidiecesan, desfășurată la mai puțin de două săptămâni de la primirea justificării protopopului, recomandările acestuia referitoare la „bisericiuța în cestiu” și la numirea unui al treilea preot pentru cei „1895 de credincioși”, rămân în totalitate în picioare, făcându-se în plus o recomandare:

„... În fine se trage atențiunea Preaon Dtale asupra acelei împrejurări: că n-ar fi ore bine, ca bisericiuța acea micuța și scundă să se demoleze de totu și se se ridice de acolo, firesce la timpul seu și cu învoirea popoprului, ce[e]a ce aru fi fostu bine se se facă înca atunci când s-a edificatu biserica cea nouă”¹⁶.

sunt consemnați ca funcționând în Pianu de Sus doi preoți, George Panța și Simion Ghib (Ibidem, dos. 488/1886, f. 3v-4).

¹⁴Amenințare des uzitată, adeseori cu efectul scontat (vezi cazul creștinilor din Ohaba sau Daia, arondați aceluiași protopopiat, Rustoiu 2004, 283, 288).

¹⁵Ibidem, dos. 24/1881, f. 1r-v. Finalul scrisorii contrazice informația venită de la Sibiu, referitoare la închiderea bisericii „în urmă cu 4 ani”, dar și cu documentul în care Șaguna menționa desfășurarea slujbelor în „cele două biserici din mijlocul satului” /nota 1, biserica de lemn și cea de zid, construită începând din 1810, ocupând această poziție.

¹⁶Ibidem, dos. 41/1881, f. 1r-v..

Soluția venită de la Sibiu nu îi mulțumește pe creștinii suplicanți, care cer în aprilie 1881, „a se orându-i o comisiune în obiectulu amintitu”, promițând „îmbunătățirea venitelor parohiali pentru trei preoți”. De această îmbunătățire se arată interesat Consistoriul, care cere protopopului un raport despre starea acestora și care sunt pe viitor posibilitățile lor de creștere¹⁷. Ioan Tipeiu nu se grăbește să răspundă adresei de la Sibiu, astfel încât în 4 iunie se revine cu rugămintea de a-i „mângăia cu unu răspunsu”, pe cei patru creștini ai bisericii din Pianul de sus, „la rugările de mai nainte în privința deschiderii bisericii loru celei vechi”¹⁸.

La 24 iulie, protopopul se deplasează la Pianu de Sus, pentru o confirmare a creșterii dotei preoțești și a posibilității susținerii materiale a unui al treilea preot. Creștinii din Pian nu puteau, după concluziile comitetului parohial, să suporte o asemenea creștere, „poporul nu numai că nu se învoiește se mai dea pre lenga ceea ce da de presentii preoților, câte doi 2 fl. v. a, ci caută se scadă și din ceea ce dă, așa convingendu-se cu toții că cererea loru astă dată nu li se pote împlinii, credu cum că voru și înceta cu asemenea pretensiuni”¹⁹.

Câțiva dintre semnatarii scrisorii de protest trimise Consistoriului arhidieceșan de la Sibiu nu se recunosc drept autori ai acesteia – „între petenți se găsește scris de mână străină și primariulu de aici, acela a făcut arătare criminală contra celui care l-a subscrisu în hârtia”. Pentru verificări, se cere retrimiteria hârtiei, la Protopopiat²⁰.

Situația nu a fost totuși pe deplin clarificată atunci sau cel puțin nu și din punctul de vedere al creștinilor din Pianul de Sus. Un document referitor, în mod explicit la redeschiderea bisericii de lemn, reapare în 1884. Consistoriul de la Sibiu primește o nouă petiție, la 11 septembrie, pe care o rezolvă în același mod, menținându-se opinia formulată în 1881:

„Prea onorate Domnule Presbitere!

*La rugarea mai multor locuitori din Pianul super. de pres. 11 Septembre 1884, ca în biserica cea vechia, carea de un timp mai îndelungat este încuiată, să se țină servițiul divin, se resolvește: că după ce cestiunea aceasta este decisă prin hotărârea consistorială din 16 Iulie 1881 Nr. 2145 B, cererea lor nu se poate lua în considerare. Ceea ce Prea On Dta să faci cunoscut”*²¹.

Nefolosită, dezafectată cultului, biserica continuă să se degradeze. Comunitatea Pianului mai privește totuși înspre ea, în ședința comitetului parohial din ianuarie 1891 „membrul Ioan Romanițan face cunoscutu cum că turnul de la biserica cea veche se află în stare rea și cându se trage clopotul de acolo, se mișcă din scaonul său, ca în primăvara viitoare să se repareze”²². Se hotărăște alcătuirea unei comisii care să stabilească ce anume trebuia reparat²³. În 1897 se cere prin ordin consistorial evaluarea bisericilor din protopopiate. În protocolul parohial al Pinului de Sus, „biserica din sus”

¹⁷Ibidem, dos. 78/1881, f. .1. Adresa din 2 aprilie face și o precizare importantă, numește pe cel care a redactat suplica, „Adamu Sinca, jude în Pianulu romanesc și consoții, dto 30 Martie 1880”, deci alții decât semnatarii scrisorii din 1880, care s-a oprit probabil la Protopopiat.

¹⁸Ibidem, dos. 97/1881, f. .1.

¹⁹Ibidem, dos. 110/1881, f. .1r-v.

²⁰Ibidem, dos. 131/1881, f. .1. „Petițiunea ...mai multor creștini din Pianul de sus , prin carea cer deschiderea bisericii de lemn și instituirea încă a unui preot” este retrimisă la Sebeș, „cu acia ca după făcuta întrebuintare se o așterni încoace” (Ibidem, dos. 142/1881, f. .1)

²¹Ibidem, dos. 340/1884, f. .1)

²²ANDJA, Parohia Ortodoxă Pianu de Sus, Protocol parohial !879-1898..., f. 41.

²³Ibidem, f. 42.

este evaluată la 1000 fl., biserica din jos la 500 fl., iar „biserica veche” la doar 100 fl.²⁴. Un an mai târziu, la 17 octombrie 1898, protopopul Sergiu Medean²⁵ primește de la Consistoriul sibian o misiune mai delicată. Într-un alt protopopiat, protopopiatul Miercurei, în parohia Boz existau amenințări de trecere la unire din partea ortodocșilor lipsiți de mijloacele materiale necesării ridicării unui lăcaș propriu de cult. Soluția rapidă de rezolvare a diferendelor greco-catolici – ortodocși, era după opinia senatului epitropesc mutarea bisericii de lemn din Pianu de Sus, în localitatea Boz. Scrisoarea explica pe scurt întreaga situație:

„Prea onorate Dl. Protopresbiter!

În parohia Pianul de Sus este o biserică veche de lemn bine conservată, care a fi să se doneze unei comune bisericești mai sărace și lipsită de mijloce. A venit la cunoștința Consistoriului că în parohia Boz gr. catolicii mai fac sforțări ca să înduplece pre omenii noștri se treacă la ei și să facă împreună o biserică unită.

P. O. Dta. Vei eși cu posibilă grabă la fața locului în Pianu de sus și prin acesta ești însărcinat se stărui ca organele noastre din Pianul de sus se doneze credincioșilor din Boz, tractul Miercurei, biserica cea de lemn acum veche și părăsită, er concludus ce-l vei lua se-l înaintezi aici.

La cas că-ți succede se-i îndupleci ca se doneze biserica, vei încunoștința despre aceasta pre oficiul parohial din Boz, respective pre administratorul parohial Ioan Petrașcu din Cunța și îi vei invita să ducă biserica, raportând ulterior cele făcute”²⁶.

Destul de repede, protopopul Sebeșului încearcă să rezolve problema mutării bisericii de lemn întrunind, conform regulamentelor, comitetul parohial din Pianul de Sus în 26 octombrie, hotărârea comitetului urmînd apoi să fie supusă și aprobării sinodului parohial. Discuțiile din comitetul parohial au fost dificile pentru protopop, care cunoștea atașamentul comunității Pianului față de biserica cea veche, dar reușește să-i convingă despre importanța cedării bisericii, unei comunități aflate în nevoi, pe cale de a-și pierde credința, din cauza lipsei unui lăcaș propriu de cult.

Nu la fel de convinși au fost însă și membrii sinodului parohial, care nu vor cu nici un chip să cedeze biserica. Se găsesc și motive, mai solide pentru ei decât problemele celor din Boz. Protopopul trimite la Sibiu o adresă orin care anunță eșecul tratativelor sale cu comunitatea Pianului, în cuvinte simple, cuvintele sinodului parohial, părănd mai degrabă și el convins de argumentele acestuia și nu de cele ale Consistoriului, în situația în care, starea bisericii nici nu ar fi permis o asemenea mutare:

„Preavenerat Consistoriu Arhid[iecesan]

În urma înaltului mandat dto 7 octobre a. c. Nr. 7778 Ep. am eșit în Pianul de sus și am stărui ca să se doneze biserica cea de lemn credincioșilor din Boz. Cu mare greutate pe comitetul par[ohial] îl putui îndupleca spre aceasta, dar sinodul cu nici un preț n-a voit se aprobe concludus comitetului, din motiv că pote mai târziu vor ave lipsă de biserică. Așa și afară de aceasta lemnul din ea în partea cea mai mare e putred și mișcându-l de la loc, nu mai este de folos”²⁷.

²⁴Școala valora 800 fl, Ibidem, f. 26.

²⁵Instalat în 1895, în locul lui Ioan Tipeiu, pensionat, Stanca 1928, 27.

²⁶ANDJA, Protopopiatul Ortodox Sebeș, acte înregistrate, dos. 413/1898, f. 1.

²⁷Ibidem, dos. 413/1898, f. 3. Împreună cu adresa protopopului, datată 19 noiembrie 1898., la Sibiu s-au mai transmis și procesele verbale ale comitetului și ale sinodului parohial din Pianul de Sus. Aceste procese nu le-am mai putut afla în cadrul fondului parohiei Pianului, din cadrul arhivelor Naționale, filiala alba, Protocolul parohial oprindu-se la înregistrările din martie 1898.

Din păcate, biserica va avea doar o valoare sentimentală, comunitatea neglijând-o astfel încât, la 1918, pentru salvarea monumentului a trebuit să se renunțe la încăperea pronaosului și, parțial la naos, partea sacrificată – aproximativ 8 m. - fiind marcată prin plantarea unor brazi, pe urmele vechilor pereți de lemn²⁸. A rămas totuși în satul natal, ca o amintire a comunității care a ridicat-o la mijlocul secolului al XVIII-lea, dintr-o credință poate de respect al casei lui Dumnezeu, care nu trebuia cu nici un chip dărâmată, nici atunci când ideea a venit de la mai marii bisericii, deși a putut, cu mijloace proprii să-și ridice două biserici solide de zid.

Abrevieri bibliografice:

- Cristache – Panait 1986 - Cristache - Panait Ioana, *Contribuții la cunoașterea populației românești a județului Alba, la mijlocul secolului al XVIII-lea în lumina valorilor de cultură și artă*, în *Studii și Cercetări de Istoria Artei*, tom 33, București, 1986, p. 31-42.
- Cristache – Panait 1987 – Cristache - Panait Ioana, *Biserici de lemn, monumente istorice din Episcopia Alba-Iuliei, mărturii de continuitate și creație românească*, Alba-Iulia, 1987.
- Hârdălău 1978 – Hârdălău Gelu Mihai, *Noi date privind activitatea unor zugravi din centrul Laz*, în *Apulum*, XVI, 1978, p. 497-503.
- Porumb 1998 – Porumb Marius, *Dicționar de pictură veche românească din Transilvania (sec. XIII – XVIII)*, București 1998.
- Rustoiu 2004 – Rustoiu Ioana Gabriela, *Inventare de bunuri ale parohiilor Protopopiatului Ortodox Sebeș (1854-1872)*, în *Patrimonium Apulense*, IV, 2004, p. 271-309.
- Stanca 1928 – Stanca Sebastian, *Biserica Ortodoxă din Sebeș*, Cluj.Napoca, 1928.

²⁸I. Cristache Panait 1987,106

THE „PIOUS PARASCHIVA” WOODEN CHURCH
FROM PIANU DE SUS (ALBA COUNTY),
IN SOME DOCUMENTS AT THE END OF 19TH CENTURY

Abstract

The wooden church of the Romanian community from Pianu de Sus, built in 1761 is a small historical monument, still up but important through the position occupied at the top of the hill, at the foot of which the church made of wall is built.

In the middle of 19th century, the building of the second church made of wall determined the closing of the old wooden church. In 1881, the orthodox demanded the reopening of the church and the calling of the third priest. They are refused, the church being considered “small, dark and ruined” and it was recommended its demolishing.

In 1897, the Archdiocesan Council from Sibiu asked the wooden church from Sibiu to be moved in Boz, because the orthodox from there didn't have money to build a new and lasting church. The community from Pianul de Sus refuses church's giving up, as they hoped to use it sometimes for preaches. (Translated by Corina Sabin)

1832/852

Alteza Cf. D. Erceltoae!

Spontaneu honorabiluji Kiantri
 De ce repata supellom rogare de la
 so ma aua nimeni ad repeta
 pitalam m. de partu m. Dorniceanu
 cepe actiologea dungi
 amondor sicigibure m. Kage ce cat.
 fecte arecahu! Deri Dorniceanu
 rep altom buri Kice moate carpi
 Kage m. C. ditogit m. m. sicigiba
 rea Kacie Kage m. aua Kite non.
 Kposimugate dard Thom The dei
 misoeteli: dei curi Kie omianyb
 adtegate regeja Kadea, anty
 Kapi m. d. p. m. Kadea natu m.
 Kacka Kage cf. tase m. Kage
 condite Kie omianyb, Kie ce The mi
 actibure? o dicisne m. Kage
 aua dard Kie bei apha Kage cf.
 Ia Kie Kage m.

The amad Kage m. m. Kie
 mai a d. m. m. Kage
 Alteza cf. The

Conced m. 22. July 1832.
 The m. d. Kage m. m. Kage
 The m. d. Kage m. m. Kage

32/1852